

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre . . . . . 8 korona
 Egyszerre 12
 Vidékre: Negyedévre 5
 Egyszerre 10

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Gáspár József.

Egyesszám ára 4 fillér.
 Beszerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Amiért érdemes küzdeni.

— dec. 9.

Mint a salakból a nemes fém, úgy virágzott ki a nemzet gazdasági és erkölcsi erejét felemésztő áldatlan harcából a századokra szóló nagyszabású szociális program, melynek megvalósulása minden igaz hazafinak kell, hogy forró vágya legyen. Tehát mégsem volt hiába való a küzdelem, mely már több mint egy esztendeje sorvasztja hazánkat, csorbitja a külföld előtt hitelünket: olyan reformok alkotása előtt állunk, melyekről tavaly, de még egy fél év előtt is még csak álmodni sem mertünk volna.

Kiemelkedő pontja a reformnak a választói jog kiterjesztése. Ez nemcsak politikai, hanem főként társadalmi kérdés, mely óriási átalakító hatással lesz a magyar társadalomra, ha a választói jogot általánossá teszik. E tekintetben megoszlanak a vélemények. Vannak, akik azt mondják, hogy az általános választói jogot Magyarországon megadni nem lehet, részben az írástudatlanok nagy száma, részben a nemzetiségek miatt. Bünt követ el az, aki a magyar nép összességét, mely a hazát annyi vész és vihar között ezer esztendőn át tudta fenn tartani, oly elmaradottnak tartja, hogy ne tudjon rendelkezni magával. Hazugság az, hogy kulturállamban a munkásosztály ne lenne érett a választói jogra. Ami pedig a nemzetiségeket illeti, ezek ne tartsanak bennünket vissza. Ha az országban féken tudjuk tartani a nemzetiségek izgágáskodó hányadát, féken fogjuk őket tartani — a nagy jog megadása után is. Meg kell tehát adni az általános, választói jogot, ne várjunk addig, míg alulról kényszer-

ritenek reá. Vagy ha már nem is adják meg, állapítsanak meg egy egyöntetű cenzust — egyelőre ez is megfelel a célnak.

Egyike a leghumánusabb intézményeknek lesz a létminimum adómentesítése. Akinek háromszáz forinton túl nem terjedő jövedelme van, az ne fizessen adót, mert az oly szegény, hogy a szájától, a gyermekeitől kell megvonnia a falatot, hogy az állam terheihez hozzájáruljon. Ezt pedig nincs joga követelni az államnak.

Sokszorososan meg fog térülni a létminimum adómentesítése folytán beálló jövedelemcsökkenés a fokozatos adó révén. Ezzel igazságtalan nagy terheket veszünk le a szegény néposztály, első sorban a gazdák és zsellérek vállairól s a terheket erősebb vállakra rakjuk. Akinek 10000 forint évi jövedelme van, az könnyebben fizethet 1000 forint adót, mint az 1000 forint jövedelemmel bíró 100 forintot. Ez oly igazság, melyet hasztalan próbálnak szofiz mákkal megdönteni.

Ugyancsak a humanizmus reformja lesz az, hogy a házi butorokat s az edényeket semmiféle adósság, még az adó fejében se lehessen lefoglalni és elárverezni. Évente ezer és ezer családot hat a kétségbeesésbe, elzüllésbe, Amerikába az, hogy elárverezik a butorokat és párnákat s a szülőknek és gyermekeknek nincs hová lehajtani fejüket. A tudat, hogy nem kell féltetni a párnát, az asztalt a legirgalmatlanabb uzsorástól sem, nagy megnyugvása lesz a szegény néposztálynak.

A kilátásba helyezett szigorú és szociális szempontból felfogott uzsoratorvény is áldásos hatásnak fog bizonyulni.

Nagy jelentőséggel bír a vidéki

városokra nézve az az ujtás, hogy a regálét visszakapják saját kezelésükbe, amivel minden vidéki városnak jövedelme ezekkel fog szaporodni. A vidéki városokat manapság már annyi teher nyomja, hogy jövedelmüknek emelése sürgős közérdek.

— dec. 8.

Az olasz kereskedelmi szerződés.
 A Neue Freue Presse vasárnap reggeli számában saját tudósítójának egy római táviratát közli, melyben az Olaszországgal fennálló kereskedelmi szerződésünk felmondása folytán szükségessé váló ideiglenes megállapodásról beható hírek közöltek. Illetékes helyen nyert értesülésünk szerint az említett bécsi lap cikkében közöltek nem felelnek meg a valóságnak.

Jobb kilátások.

— dec. 9.

Előkelő politikai forrásból vesszük a következő cikket.

A bizalom és a remény minden körbe visszatért. Bizunk, hogy a fordulat mely a parlamenti küzdelmekben bekövetkezett, többé nem lesz ingadozásoknak alávetve, és feltesszük, hogy az a kis parlamenti csoport, mely még folytatni akarja az obstrukciót, maga is be fogja látni, hogy további akciójának többé semmi sikere sem lehet és szintén abban hagyja a harcot.

E szerint nem tulságosan vérmes az a remény, hogy e hónap közepéig rendes viszonyokhoz jutunk, és hogy az a nyomás, mely mindenre ránehezedik, lassan ként engedni fog. Már az az egy körülmény, hogy a bizonytalanság egészen elfog tűnni, mindenütt lehetségessé teszi a fokozott tevékenységet, magánosoknál épp úgy, mint közösségeknél és az államigazgatásnál. Ez az utóbbi főképpen iparkodni fog, hogy a végéhez közeigő

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél** égzőszervek hurutos bajainál, ugymint **idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.** Emeli az étvágyat és a testület, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az eljelli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegünkint 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatt üveggel legyen ellátva!

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájcz)

évek mulasztásait a lehető legsürgősebben pótolja. Itt minden téren bővében van a munka, és szerencsére a Tiszakabinet úgy van alkotva, hogy annak minden egyes tagját a legnemesebb becsvágy tölti el, hogy egész tehetségét kifejtsen és a legjobbat végezze.

Itt van mindenekelőtt a miniszterelnök, Tisza István gróf, ki aránylag fiatal éveiben a legnagyobb méltóságra és szinte emberi erőt meghaladó munkára hivatott el oly nehéz időben, melyhez foghatót 1867 óta még nem élünk át. Tisza Istvánban teljes összhangban egyesül az agrárpolitikus a merkantilistával, és ami nála, az egyes embernél lehetséges, kell hogy a nagy egészénél, az államban is lehetséges legyen, mert mind a két kereseti ág élni akar, mind a kettőnek élni és virulni kell, hogy az ország el ne satnyuljon. A két kereseti ág harcra az ő kormányzata alatt meg fog szünni, mert az agráriusok magatartása a válság utolsó idejében bebizonyította, hogy bizalommal viseltetnek iránta, míg másrészt kereskedelem, nagyipar, kisipar teljes bizalmát helyezi a Tisza-kabinetbe, ha más okból nem, már a szerencsés választásért is a kereskedelemügyi miniszterium fejének személyében.

Erős a meggyőződésünk, hogy a még netán létező ellentétek enyhülni fognak, hogy a féltékenykedés és nehezfelés kölcsönös jóakaratra fog helyt adni a agrár és merkantil irány egymást támogatva egymást erősíti s egyesült erővel az országos új virágzásra emeli.

A serény tevékenység az állami

élet minden terén, a belső igazgatásban, az igazságszolgáltatásban, a mezőgazdaságban, gyáriparban, kereskedelemben és iparban, közoktatásban igen hamar látható lesz és a kormány tevékenysége serkenteni fogja a magán tevékenységet s megtermékenyíti azt.

E pillanatban pedig aggodalom nélkül szólhasunk jobb, szebb kilátásokról.

Az ország jövője.

Hertzka Tivadar dr., a Magyar Hírlap főszerkesztője, nagyérdekű felolvasást tartott az Országos Iparegyesületben.

Hertzka abból az általánosan elismert tényből indul ki, hogy gazdasági helyzetünk ma igen rossz és hogy e kedvezőtlen állapot összefüggésben van az állam pénzügyi politikájával. De ezt az összefüggést egészen másban keresi, mint a tévhitben leledző közvélemény. Nem az a baj, hogy tulsókat költött az állam az utolsó évtizedben, hanem hogy hasznos célokra semmit sem költött. — Nem is a közkedveltségű takarékosági elvben látja a helyzet szanálását, a mely csak a költségvetésen segíthetne, melynek pedig semmi baja sincsen, hanem abban, hogy nagymérvű befektetésekkel fogja az állam a mostani pangást megszüntetni. A befektetéseket ebben a boldog országban általában valami szédleges-féltének tekintik, sőt a befektetések fogalmával sincsenek az emberek tisztában.

Ezzel magyarázható, hogy a kormány ismeretes harmadfél-százmillió pénzügyi tervét elfogadták befektetési programnak, holott ez valójában nem egyéb mint a következő öt év alatt elhalasztatlanul szükséges rendkívüli kiadásainak egy csoportba való összefoglalása. Lesz ebből a 250 millióból az effektuálás alkalmával 400—500 millió is, de a valódi

befektetésekről még akkor se lehet majd szólni.

Kimutatja, hogy a hasznos befektetések voltaképpen a nemzet minden tagja jólétének alapvető feltételei. Igaz, hogy az állam nem tehet mindent. Ipart az állam nem teremthet. De az állam teremthet egyedül közlekedési eszközöket, iskolákat, melyek nélkül ipar, kereskedelem nem képzelhető, csak az állam gondolhat oly nagyszabású talajjavítási, nevezetesen öntözősatorna rendszer létesítésére, mely nélkül belterjesebb mezőgazdaság nincs. Csodálkozni lehet, hogy éppen az utóbbi eszmével még nálunk egyáltalán nem foglalkoztak, holott elismert dolog, hogy Magyarországon a nemzeti vagyonsodás forrása hosszú időn át a mezőgazdaság lesz.

Alig van Európában terület, mely a természet minden áldásában annyira bővelkednék, mint a magyar Alföld. Es mégis azt találjuk, hogy a mi kövér humuszunk alig terem holdankint félannyit, mint Németországnak sokkálta sivarabb földje s csak egy ötödét annak, a mit a Pó völgyében egy hold föld terem. Ennek pedig csak egy oka van: a víz hiánya. Magyarország vízrajzi helyzete pedig minden tekintetben kedvező egy oly öntöző-rendszer létesítésére, mely az Alföldön tíz millió holdat Európa legjövendelmezőbb területévé varázsolhatna. Az ind Pendsab folyóhálózatán kívül tudunkkal nincs az egész földön olyan folyamrendszer, mely öntözési célokra jobban felhasználható volna, mint a Tiszáé. Nevezetesen a Szamos, Körös, Maros, Béga és Temes völgyhálózata. Más-képp áll ugyan a dolog az Alföld tisztán inneri részében, a melynek öntözési célokra alkalmas kisebb folyói sincsenek, a mely azonban a Duna vízből bőségesen öntözhető lesz, ha azt Budapest közeléből megfelelő irányban a Tisza torkolatáig vezetjük.

A mi már most ily öntözősatorna-rendszer létesülésénél felmerülő pénzügyi

Kis történetek.

Julia és a katonák.

Julia, amikor még otthon a faternyos hazájában a libákat őrizte, Julcsa nevet viselt, Később, hogy bekerült a városba, felvette a közönséges hangzású Julis nevet, majd egy előkelő familia gyermekei mellé szegődött száraz dajkai minőségben és átalakult Juliá-vá.

A fehér kötényes, immár finom külsejű Julia naponkint kiviszi a szöszeke kis csemetéket az aszfaltra, hogy azok is tudomást vegyenek némileg a világ folyásáról.

Tegnap is kimentek és kíváncsian nézgeltek a kicsik jobbra is, balra is. Az egyik különösen a katonák iránt érdeklődött rendkívüli módon és valahányszor egy hadfit látott, mindig örövendve kiáltotta el magát:

— Én is ilyen leszet.

A nagy szemlélődésben a jövődöbeli kis vitéz különös felfedezésre buk-

kant. Észrevette ugyanis, hogy némelyik katonának fehér keztübe van bujtatva a keze, a legtöbbnek ellenben olyan vörösek a mancsai, akár a megkoppasztott liba bőre. Érdeklődni is kezdett, hogy mi az oka ennek?

— Hod lehet az, hod némelyitnet tesztü van a tezin, a másziknak meg ninc?

Julcsa-Julis-Julia nyomban megadta rá a választ hosszú fejtegetés kíséretében, amelyet ezzel végzett:

— Hát megértette-e Pistike? Amelyik katonának sarzsija van, annak keztüt kell huzni, a közlegények pedig csupasz kézzel járnak.

A kis érdeklődő bámulva hallgatta az előtte egészen új dolgot és amikor már a száraz dajka befejezte kised szónoklatát, csodálkozva mondta:

— De milyen jól tudja Julia. Honnan tudja mada ezt?

Az egykori libapásztor fölhozta az egyik vállát és a világ legtermészetesebb hangján felelte:

— Nagyszerű! Hát még én se tudnám...

Nagy gond.

Volt nekünk egyszer egy kis, türege lábu volentörünk, aki eszesznap futkosott és este mégis úres kézzel tért be a redakcióba.

A segédszerkesztő szokás szerint megkérdezte:

— Na kis Kupidó, van-e valami?

— Dehogyan van. Soha ilyen kihalt, úres várost, — szavalta a kis pennaforgató és ráncok gyűlte a homlokára.

Eleinte a halálozási, meg a házassági rovatot bízta rá a szerkesztő, de kénytelen volt kivenni a kezéből, mert minden esüvöböl hasábos szentimentális regényeket írt, az elhalt eseládapákat pedig nekrológokkal parentálta el. Ezután a rendőri riporter az apróbb riportokat bízta reá, de rendszerint úgy dolgozta föl, hogy a hírében a károsult volt a tolvaj, a tulajdonképeni tolvajt pedig zokogva, ártatlanul vonultatta föl a rendőrségre.

Egy este mosolygós arccal jött fel a szerkesztőségre.

— Tán valami szenzáció? — tudakolták.

Ujj kész női és gyermek ruha üzlet. Vizvári L. E. és Társa cég

Alánlja a legolcsóbb kész női ruháit, u. m. kész alj-bluzzal együtt 2 frttól feljebb. Kosztümök posztóból 4 frttól feljebb Gyermekekruhák 50 krtól, Bluzok 60 krtól, Reform schlafrokk 2.20 krtól, a legújabb divatu selyem bluzok minden fogadható árban nagy választékban kaphatók.

Simonffy-utca 2.

kérdéseket illeti, dr. Hertzka részletes számításokkal kimutatja, hogy azok a százmilliókra menő költségek, melyekre a terv keresztülviteléhez szükség volna, illetve azoknak kamatai már a megvalósításnak 10—12 évre kontemplált ideje alatt is busásan megtérülnének a munkálatok által emelkedő forgalom közvetlen és közvetett hasznaiból. Mikor pedig az öntözősatornák áldásos működése megkezdődne, ez a megtermékenyített földek jövedelmezőségét s a mezőgazdaságból élők jövedelmeit annyira hatványozná, hogy az állami jövedelmeknek ez által való szaporodását évi százmilliót meghaladó összegre lehetne tenni.

Fejtegetései végén abban konkludál, hogy a magyar nemzet szempontjából nem is érdek, hanem létkérdés a nagyszabású befektetési politika kezdeményezése. Mert a magyar faj csak úgy tudja megtartani szupremációját az országban, ha egy kulturállam feladatainak megvalósítására képesnek mutatja magát.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Hivatalos átvétel.** Vargha Károly városi tb. tanácsos, ki szabadság ideje eltelte után hosszabb ideig betegeskedett e napokban szerencsésen felgyógyult s bár még betegeskedik, de hivatali működését már újból átvette. A közszolgálat érdekében a tb. tanácsos felgyógyulását s hivatali működésének újbóli megkezdését ezuttal hírül is adjuk.

EGYLET.

A nőegylet választmányi ülése. A Debreceni Jótékony Nőegylet Veressné Szathmáry Teréz-elnöklelte alatt december hónap 13-án délelőtt 11 órakor a nőipariskola nagytermében választmányi ülést tart a következő tárgysorozattal:

— Nem nagy. De a többi lapokat biztosan lefőzzük vele, — felelte a kiesi, öntelt büszkeséggel.

Ezzel leült az asztalhoz és meg se mukkant. Eltelt egy, két óra, a munkatársak bejöttek, irtak, majd lassankint elszállingóztak. Kilenc óra is elkövetkezett és már csak a segédszerkesztő, meg a kis voluntér voltak bent. Az előbbi is hazafelé indult, amikor a sarokban észrevette a fiatal munkatársat' akinek lábában égett az arca.

— Hát maga kis Kupidó, mit csinál itt most is?

— Roppant nagy gondot okoz nekem itt egy érdekes dolog.

— Mi az?

— Megszereztem a zabkereskedők egyesületének a mulatságát.

— Nos, és?

— És öt óra óta töröm rajta a fejemet, hogy mulatság rovatba, vagy pedig az egyesületek rovatába osszam-e be?

Boyár.

1. Mulatság rendezése. 2. Szegényügy rendezése. 3. Szövődiskolai kiállítás ügye.

A költő és a sajtóhiba.

— dec. 9.

Egy ismert költő panaszkolta el az itt következő tragikomikus esetet, a melyből annyi szedőszekrény számára dolgozó író ember ősi panasza sir ki.

— Tönkre vagyok téve! Olvastatok e a versemet az x-i Naplóban. Nem? Persze, hogy nem. Véletlenül nálam van. De némi kommentár kell hozzá.

Versemnek két sora — így hangzott eredetileg:

És ment a lány. Arcára, természetére
Vágyódva néztek ifjak, öregek.

Óvatos vagyok a sajtóhibákkal szemben, különösen ha versekről van szó, hát korrektúra-levonatot kértem a versről. Nos, a fatális két sort így szedték ki.

És ment a lány Arcára, természetére
Vágyódva néztek ifjak, özvegyek.

A csodás módon versemben kerülő özvegyeket megillető részvétellel törültem ki a szót, kijavítottam a margón az „özvegyeket“ „öregekre“.

Jött a revízió hüen kijavítva és hangzott a sor így:

Vágyódva néztek ifjak, öregek, özvegyek.

Már most némi dühvel odairtam a papirhasáb szélére szives figyelmeztetőül a korrekturát végző szedőnek;

Kedves öregem, mit keresnek itt az özvegyek?

S mint aki dolgát jól végezte, beküldtem a nyomdába a korrekturát.

— No most legalább alaposan ki- gyomláltam a sajtóhibákat — gondoltam magamban.

Es másnap az én szentimentális, hangulatos versem így jelent meg:

És ment a lány. Arcára, természetére
Vágyódva néztek ifjak, öregek,
Özvegyek kedves öregem, mit
Keresnek itt az özvegyek.

Szólt a poéta és „dugába dőlt.“

Ködben.

Több száz ember a mély ködben, mint egy és sötét test meredt a mezőségen.

Decemberi reggel borult a tájra; az ég és föld éjszakai lehelete — sűrű párák — sejtelmessé tette a levegőt.

A napgolyó, erőltlen sugaraival belé- ütközött a ködfelhőkbe, csillogóra szí- nezte azokat, de áttörni, elszakítani nem tudta.

Itt e ködös világban, testében resz- ketve, lelkében indulatokkal állott az el- keseredett emberraj, mely éhes volt és forrongott: a rombolás gondolatát vi- tatta vad beszédekkel.

Mint rém emelkedett feléjük, komor elmosódott formáival a pálinka-gyár, ahol idáig dolgoztak és ahol meggyülöl- ték a brutális jármot továbbra is ci- pelni.

Az okosabbak és izgatottak sokáig és erélyvel tanitgattak; mire pedig a

gyülölködők, a decemberi reggelen ösz- szeverődtek a mezőségen — pusztítani akartak.

A rombolás gondolata, mint eszme égett az agyukban, melyet sötét és ne- ház perceikben addig-addig hánytorgat- tak, mignem rabjaikká lettek és egy bujtogató oda terelte mindannyit a meg- utált gyár elé.

*

... Fölszakították a pálinka-raktár szárnyas ajtaját.

Dulakodással, gomolyogva, roham- mal törtek a helyiségbe — és meghök- kentek.

Forró érzés futott át egyszerre és szilaján a lázadókon; olyas, amely gyö- nyörből és hirtelen vágyódásból szüle- tik.

A felhalmozott pálinka illata átjárta a hidegtől és éhezéstől reszkető lelkü- ket.

A nehéz és erős italok tengere bu- ján illatozott feléjük. A pálinka szaga — kéjes érintéssel — beszállt zavaros lel- kükbe és fölizgult agyukba, melyben a rombolás gondolata diadalmasan növe- kedett.

Elhaló kiáltásokkal, elcsukló ujjon- gással rohanták meg a drága porté- kákat.

Tülekedtek, feldöntötték egymást és a zsákmány ölelésére már messziről ki- nyujtották a karjaikat.

Elérték mindannyit.

A pálinka ördöge kiszállt a színes üvegekből és magához ölelte a megvadult embereket.

Kezükben volt a nagyszerű ital. Izmos szoritással lóbálták meg fejük fö- lött, hogy összezuzzák de az ajkukhoz emelték...

Szerelmesen és tehetetlenül csüngtek a pálinkás üvegek ajakán.

A hosszú esőktől tűz lepte be a szemüket és fázós testük végigborzongott a nagy kéjtől.

Az érzésük, a gondolatuk hatal- masodott: pusztítani mindent, mindent elragadni.

Az első lélekzés után más üveghez nyultak. Egy mozdulattal öthöz-hathoz is, de csak egy maradt az ajkuknál, a többi zuhant, törött: pálinkát ivott a föld is.

A nyomorgók lakodalma tobzódott itten, mely kínálkozik, de csak így, egyszer...

Pálinka volt már a levegőben; az elfolyott szesz fölszállt az emberek közé és ledöntötte őket, sorra, rendre, oda, ahonnan elindult győzelmes csatára a fellázadtakkal szemben a földre, ahova leszorította mindannyit, ahonnan rombo- lásra, gyászpusztításra, az eszme jelsva- vával, többé el nem mehettek...

A napgolyó odakünn már fölitta a ködöt, a világosság megölte a homályt.

Fény kékék hullottak be a pálinkás raktárba a hol emberek feküdtek a pad- lózatán, egymásmellett és egymáson, mélységes álomban, tehetetlenül...

Az eszme belefult a pálinkába.

Révész Béla.

Darvass Testvérek.

NŐIDIVAT ÁRUHÁZA

Főtér a Hungária kávéház mellett.

Tisztelettel értesítik a Debrecen és vidéke t. hölgyközönségét hogy őszi bevásárlási utjokról visszaérkezve

az őszi és téli ujdonságok, női és gyermek felöltők

legdivatosabb és legszebb daait szerezte be.

H I R E K.

Naptár. dec. 9. Szerda. Az év 343-ik napja
Római katolikus Leokádia — Prot. Soatim
— Gör. orosz. nov. 26. Alip. — Zsidó: Kis.
lev. 20 Nap. kél 7 ó. 21 p. nyugszik 3 óra 51.
Hold kél 9. ó. 39 p. este, nyugszik 10 ó. 43.
dél előtt.

A szövőipari iskola karácsonyi kiállítása.

A debreceni jótékony nőegylet szövőipari iskolájának növendékei által készített munkák a jövő héten lesznek kiállítva a kereskedelmi és iparkamara földszinti helyiségében, melyet ezen célra a kamara elnöksége szíves készséggel átengedett.

A kiállított áruk, vásznak és különböző szebbnél-szebb szövőmunkák eladtnak.

A késmárki m. kir. állami szövőipari szakiskola igazgatója, valamint a késmárki finomító gyár vezetősége a legnagyobb dicsérettel szóltak ezen munkákról, melyeknek gyönyörű szövése, tartóssága az első megtekintésre feltűnik. Ugyancsak azon a helyen, hol a karácsonyi kiállítás lesz, egy működő szövőszék is lesz felállítva, hol az érdeklődők a legapróbb részletekig megtekinthetik a szövés módját, mely érdekes és tanulságos.

A debreceni jótékony nőegylet szövőipari iskolájának gyártmányait a legmelegebb szívvvel ajánljuk városunk közönségének nemcsak megtekintésre, de megvételre is. A cél, mely ezen áldásos intézménynek létet adott, nemes volt. Nemesak a hazai házi ipart kívánta a nőegylet terjeszteni, fejleszteni és megkedveltetni, hanem munkát akart adni annak a szegényebb néposztálynak, mely ipari ügyességének híján nem tudott a család megélhetési gondján könnyíteni.

A szövőipari iskola növendékei már szépen keresnek és akár az iskolának, akár maguk kezére dolgoznak, — munkájuknak gyümölcsét látják. Ma, midőn mindenütt azt olvassuk, azt a panaszt halljuk, hogy iparunk pang és annak emelése, előmozdítása, fellendítése hazafias kötelesség, ezen kötelességünknek eleget tehetünk, ha egy ilyen hazai háziipar szép termékeit megvesszük.

Kicsiny magból lesz a terebélyes fa és a megkezdett munka a nagy közönség támogatása nélkül nem izmosodhatik, épp úgy, mint a csemete az égi harmat, vagy emberi kéz öntözése nélkül.

Midőn hirt adunk a tervezett kiál-

litásról, egyben már most jelezzük, hogy a kiállítás megnyitásának idejéről értesíteni fogjuk városunk közönségét.

Az ujévi üdvözetek megváltása,

Debrecen, sz. kir. város közönségéhez.

A legközelebbi évek sikerétől indítva városunk közönségének ismert azon áldozat készségébe bizakodva, mely soha el nem zárkózik, midőn a szűkölködők inségének enyhítéséről az éhezők táplálásáról társadalmi uton gondoskodni szükséges, elhatározta a városi tanács, hogy a küszöbön levő téli zord időkben sok nélkülözések mellett éhséggel is küzdő városi szegények részére újból létesítendő népkonyha felállítása s ennek lehetőleg huzamos időn fentartása céljából az új évi üdvözetnek megváltását a kibocsátott váltságjegyeknek a város lakossága közti széthordása s elárusítása által fogja eszközölni.

Azon kérelemmel fordul azért a tanács városunk áldozatkész közönségéhez, hogy az így kibocsátott s a városi népkonyha áldásos céljaira elárusítandó új évi üdvözetek váltságjegyeiből minél többet megtartani s azokért járó megfelelő összegeket az elárusítónál megbízott rendőri közegeknek átadni, vagy pedig a rendőrfőkapitánysághoz eljuttatni szíveskedjék.

A városi tanács.

* **A képkiallítás.** Tegnap volt a képkiallításnak hatodik napja. A róm. kath. ünnep alkalmából természetesen szintén sok látogató fordult meg a pompás és napról-napra a közönség előtt mind inkább érdekessé váló kiállításon.

A tegnapi napnak is legtöbb látogatója a bájos hölgyvilágból került ki, melynek diszes keretűl szolgált a Dóczy intézet 73 üde, kisleány növendéke, piros pozsgás orcával, derült kedélyvel és érdeklődéssel gyönyörködve a nő szemében mindig kedves szép képekben. — Jegyet mintegy 300 darabot adtak el tegnap, sőt volt egy azaz 1 kr. felülfizetés is — valószínűleg akaratlanul egyik ismeretlen látogató részéről.

Ma este 5—7-ig a figyelmes rendezőség a kiállítás érdekességének, emelése céljából is Rácz Károly jeles zenekarával a kiállításon hangversenyt rendez. — Belépő jegy 60 fillér. A kiállítás délelőtt 10-től fél 1-ig és délután 4-től 7-ig van nyitva.

* **Kaszinó-estély.** A debreceni kaszinó vigalmi bizottsága a minden évben megtartani szokott estélyének megbeszélése tárgyában Weszprémy Zoltán megyei főjegyző, a bizottság elnökének

elnöklete alatt e hónap 11-én értekezletet tart. A kaszinó estélye az eddigi megállapodás szerint 1904 évi január hónap 16-án lesz.

* **Sorozás.** A sorozás előmunkálatainak előkészítését a miniszter rendelkezése folytán a vármegye alispáni hivatala a honvéd és hadkiegészítő parancsnokságokkal együtt szintugy megkezdte már. A sorozás a vármegye területén előreláthatólag és valószínűleg december 28. január 30., vagy január 4. február 6-ika közt lesz.

* **Nagyvárad ünnepe.** A jövő évi január 3-ikán avatják fel Nagyváradon, a magyarság ezen fontos erősségének újonnan épült, modern székházát és ugyanezen napon kezd megüzemét a város villamos műve. Ez a két esemény kétségkívül az örvendetes haladás ünnepévé és a város történetében emlékezetes dátummá szenteli fel e napot.

* **Az időjárásról.** Meteor a következőket írja f. hó 6-iki kelettel: A 4-ik esomópont hatása alatt beállott a havazás, de ennek enyhe jellege folytán a hidegebb idő nem fejlődhetett ki, azt csak a 9-ik esomópont hatása hozza meg öröme a jégspont kedvelőinek, amely aztán a 15-iki enyhébb esomópont hatása alatt legvalószínűbb újra havazást hoz, míg a 21-ik hideg jellegű erős hatása következtében ismét erős hideg áll be, amely e hónap leghidegebb napjait van hivatva megnozni.

* **Kiesett a vasuti kocsiból.** Végzetes baleset történt tegnap a vasutnál. Diószegi Márton kabai lakos itt járt Debrecenben s dolgait elvégezve haza akart menni. A vonatnál azonban, mikor a kocsiba be akart szállani, vissza esett a lépcsőről. Esés közben fejét a kocsilépcsőjén betörte, azonkívül még karját is eltörte. Azonnal segítségére siettek és fölemelték a földről a szerencsétlenül járt embert és kivitték a kórházba ápolás végett. A vizsgálat megindult, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

* **Folyóvizeinkről.** A földmivelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a Duna közepes vizállás mellett Passaunán és Pakstól Baziásig emelkedik, egyebütt apad. Budapestén a vizállás ma 390 cm. tegnap óta 2 cm-t apadt. A Tisza közepes vizállása: T.-Ujlaknál és T.-Füredtől Titelig emelkedik, egyebütt apad. A Száva magas vizállású: Sárszéknél apad, egyebütt emelkedik. A Szamos, Körösök, Maros és Times-Béga alacsony, a többi folyó pedig közepes vizállású.

* **Az asszony nem számít.** Fekete Tóth Sándor, meg Fekete János, mint nevükből is sejtethető, testvérek. Szeretik is egymást nagyon, egy földet turnak, egy tanyán laknak és a békességet még az sem háborította meg köztük, hogy az öregebb testvér, a Sándor megházasodott. Azért csak együtt maradt a két gazda

URIÉS NŐIRUHAKAT

LEGSZEBBEN TISZTIT

Férfi ruhákat szakember javításra.

Hrabéczy Antal

ruhafestő és tisztító intézete.

Debreczen, Széchenyi-u. 42.

munkában, mulatságban. Valamelyik hétiapocson napon is együtt jöttek be a városba tanyáról, kocsival, az egyikben a Sándor úti asszonyostól, a másikon meg Pál. Egész estélig jöttek-mentek mindenféle ügyes-bajos dolgukban, este meg benéztek egy ital borra a Törő-féle kocsmába.

Az asszonyt ott hagyták a kocsin, ők meg odabent hajtogatták a poharakat jó éjjelig, akkor meg a kocsmárossal együtt benéztek egy másik borozóba, hát ott milyen ize van a karcosnak. Hogy aztán reggelig mi történt velük, az nem tudatik, ellenben mikor virradatkor visszatértek az asszonyhoz, az egyik kocsinak nyomase volt. Nem mintha az valami bűvös kocsi lett volna, hanem mert a levak elragadták addig, míg az asszony a másikon jóízűen szundikált. — Csak másnap délben hajtotta be valami becsületes ember a szegény párákat a város istállójába, a kocsi meg a hadházi uton találták meg a negyedik kereke nélkül. De nemcsak egy kereke hibázott, hanem nem találták rajta a subát se, az elemózsiát se.

Tegnap kerültek a kárvallott Fekete Tóthok a kapitány elejbe, a ki erősen meg is leckéztette őket.

— Hogy volt lelke kendteknek ott állatni azokat az istenadta jószágokat estétől reggelig esőben, szélben.

— Engem öt esztendeig posztoltattott a császár, még se sajnált senki — vágta ki dacosan Fekete Tóth Sándor, míg Pál helyeslőleg integetett mellé.

— Hát azt a szegény asszonyt sem sajnálták kendtek?

— Az asszony nem számos — felelte a magyar.

* **Leharapta a vetélytársa orrát.** Tragikomikus per foglalkoztatta a szegedi büntető törvényszéket. Egy asszony féltelen dühében leharapta a vetélytársa orrát. A dolog ugy esett meg, hogy a Magyarorszádon lakó Krizsán János megunta élete párjával a terhek közös viselését és egy István Katalin nevű asszonnyal állott össze. E miatt az elhagyott asszony bosszút forralt a csábító ellen. Egyszer az uton találkozott István Katalinnal és megszólította:

— No, jómadár, hát meg vagy-e elégedve az urammal?

— Lassabban, rongyos!

Erre a felbőszült nő személy nekiment ellenfelének és leharapta az orrát. A szegedi büntető törvényszék súlyos testi sértés miatt vonta felelősségre és egyhónapi fogházra ítélte.

* **Öngyilkos cseléd.** Tegnap reggel Kovács Mari cselédleány öngyilkossági szándékból sósavat ivott. A mérge össze égette torkát s súlyos belső sérüléseket okozott. Az öngyilkosságot észrevették a házbéliek s rögtön orvosért küldtek. Nemsokára meg is érkezett dr. Gáspár Géza, a ki azonnal ellenmérget adott be a meghalni vágyó leánynak. Az öngyilkosságot dr. Gáspár azonnal bejelentette a rendőrségen. A rendőrség kiszállította a kórházba a leányt, a hol az orvosok rögtön ápolás alá vették, azonban már segíteni nem tudtak rajta, mert a nagy adagban bevett méregtől, nagy szenvedés után meghalt.

* **Elfogott tolvaj.** Fried Emil Hatvanutcai lakostól egyik elbocsátott cselédje nagymennyiségű selymet ellopott. A lopást bejelentették a rendőrségen, a hol rögtön nyomozást indítottak a cseléd után. A nyomozás teljes eredménnyel ért, mert nemcsak a tolvajt találták

mez, hanem az ellopott tárgyak is megkerültek. A lopásért a bíróság előtt fog számolni a tolvaj cseléd, mert a rendőrség az ügyet oda tette át.

* **Ködös világ Londonban.** Szombaton reggel hét órakor mutatkozott Londonban az első téli köd, az a híres londoni köd, melyről már köteteket írtak. Tíz óráig olyan sűrű lett a köd, hogy az utcák sötét bányákhoz hasonlítottak. — Emberek, kocsik összeütköztek és sok baleset történt, bár a kocsisok leszálltak a bakról és a lovakat kantárszárnál fogva vezették. Sok helyen a forgalom teljesen elakadt, a vonatok óraszámra késnek és meg kellett gyújtani a lámpákat, melyeknek a fénye bágyadtan törte át a nappali sötétséget. Hasonló köd ereszkedett Southamptonre, hol a hajóközlekedést a kikötőben nagyon megzavarta.

* **Rövid hírek.** Az oroszán áldozata. Dessauban a tegnapielőtti cirkuszelőadásán Fischer nevű szelidítő az oroszán ketreche ment, hogy mutatványait végezze, azonban egyik oroszán talpának egy csapásával agyonvágta. — Nagy havazás. Laibach környékén már két hét óta esik a hó, úgy, hogy sok helyütt a forgalom is megakadt. — Másodvirágzás. Az előző hírrel homlokegyenest ellenkező hír jött Fehértemplomról. E város környékén ugyanis olyan enyhe az időjárás, hogy Máriáson az almafák kivirágoztak. — Nők az alkotmányban. Ausztráliában, a most folyó új szövetségi parlamenti választásokon a nők is szerepelnek, mint választók. 850.000 asszony és leány kapta meg a választói jogot. Ha sok nő kerül a parlamentbe, obstrukció esetén bizonyára nagyobb eredményt fejtenek ki, mint a magyar obstrukciók. — *Velence víz alatt.* Tegnapelőtt erős délnyugoti szél mellett a tenger annyira megáradt, hogy Velence összes terit és utcáit elárasztotta. — *A zebra mint paripa.* A keletafrikai német gyarmatokban azon fáradoznak, hogy a fürgé zebraikat megszelidítsék és nyereg alá kényszerítsék. A siker eddig kielégítő, a gyarmatok kormányzója legutóbb egy szemle alkalmából ilyen csikos paripán ült.

LETZTER JOZSEF fényképészeti festészeti és fényképnyagytási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

x **A Ronlo a legjobb sokszorosító gép** egy óra alatt több ezer példány könnyen lenyomható, egyedüli raktára és képviselő Pongrác Géza papirkereskedőnél. Papíráru gyári raktárában megérkeztek nagy választékban a legújabb francia levélpapír különlegességek, karácsonyi családi-dobozok és asztali tentatartó készletek.

x **Ne határozzon addig hogy mit** legyen karácsonyi ajándékot férfi ismerősének mi meg nem tekinti az *alföld legnagyobb tajték pipa metsző* üzletét a városházával szemben a Debrecen sör-csarnok mellett. Hol határozottan a legalkalmasabb ajándékokat talál férfiak részére.

x **Legszebb legolcsóbb karácsonyi és** ujévi ajándék. A közeledő karácsonyi és ujév alkalmából kérem a n. é. közönséget, hogy bármi nemű megrendelését megelőző eszközölni sziveskedjék.

Felvételek naponta borus vagy esős időben is délelőtt 9 órától délután 4-ig. Egyben felhívom a n. é. közönség szives

figyelmét Platin nagyítás auqarel pastel és olaj festményeimre.

Bármily kis és régi fénykép után életnagyságban és élethűen készíték 3 nap alatt (vidékre 8 nap) *művészi kivitelű platin nagyítást 12 koronaért kerettel együtt.* Specialista gyermek felvételen. **Balkányi Antal fényképész műterme** piac-u. 81.

x **Kaiser Salamon** Debrecen, Hatvan utca 2. szám. Részletfizetésre minden áremelés nélkül, évi lakással bíró hitelképes családoknak, uri, női divatárak, fehérneműek, férfi, fiu és leány ruhák, tükör és képek raktára.

x **Az előkelő férfi világ figyelmébe** ajánljuk *Fekete Jakab kalap és férfi divatára különlegességeinek üzletét, főtér kistemplom mellett kifogástalan szabású férfiingek.* Nagy választék angol olasz és Pichler féle sport kalapokból valamint feltűnő szép nyakkendő ujdonságok olcsó szolid szabott árak.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

S Z I N H Á Z.

M ű s o r.

Dec. 9. szerda: Szökött katona, népszinmű. B.

Dec. 10. csütörtök: Simonyi óbester. vigjáték. C.

Dec. 11. péntek: Simonyi óbester. vigjáték. A.

Dec. 12. szombat: Simonyi óbester. vigjáték. B.

Dec. 13. vasárnap: d. u. Szép Heléna daljáték, este: Csodagyerek, boházat Előszór.

— **(Menyecskék.)** Makó igazgató megszerezte előadási jogát Verő György három egyfelvonásos népszinművének, melyek Blahánéval Menyecskék gyűjtő cím alatt a Népszinházban aratnak most rendkívüli tetszést. Ez a három népszinmű a jövő év elején kerül nálunk bemutatásra s R. Réthy Laura egy estére három pompás menyecske-szerephez jut.

— **(Szökött katona.)** Ma este Szigligeti régi híres népszinművét a *Szökött katoná-t* adják a szinházban. Ezzel az elvülhetetlen régi jó népszinművel volt ugyszólván megteremtője Szigligeti ennek a nemzeti műfajnak. A Szökött katona először 1843-ban, tehát ezelőtt hatvan évvel került szinre a Nemzeti Szinházban és Szigligetinek első népszinműve volt, mely valóságos forradalmat csinált és oly óriási tetszést aratott, hogy vidékről tömegesen zarándokoltak fel a darabra kíváncsi hazafiak.

— **(Cigányverseny.)** A vidéki szinházak cigányversenyei, melyeket Dankó Pista emlékezetére rendeznek, mindenütt óriási sikert aratnak. Nagyváradon tegnap volt az első díjat nyert zenekarok együttes nagy versenye roskadásig zsúfolt ház előtt. Kassán Komjáthy János dec. 14-től 19-ig hat este rendezi a cigányversenyt, melyben részt vesznek

Debrecenből a Magyar Testvérek is, akik kedden dec. 15-én játszanak a kassai színházban. A debreceni cigányversenyt most készíti elő a színház igazgatósága. A verseny dec. három utolsó estjén, 29., 30. és 31-én lesz, mind a három este Dankó Pista népszínműve, a Cigányélet kerül színpadra. A darab kezdete előtt, továbbá az első és második felvonás közt fognak játszani a versenyző cigányzenekarok.

TÁVIRATOK.

A magyarság ünnepe Szegeden.

Szeged, dec. 8. Ma volt a Délvidéki Magyar Kézművelődési egyesület alakuló közgyűlése előkelő, országos nevű férfiak részvételével. A város e napot nemzeti ünneppé avatta s valósággal lobogó-díszítést. Az alakuló gyűlésen rendkívüli hazafias lelkesedés uralkodott. Az új egyesület elnökével Rónay Jenő volt főispánt, alelnökévé pedig Herceg Ferencet választották meg. A megválasztott tiszteletbeli elnökök nevében Appony Albert gróf mondott nagyhatású beszédet, melynek erős nemzeti szellemű kijelentéseit percekig tüntetően tapsolta a lelkes közönség. — Délben fényes lakoma volt, este pedig a színházban díszelőadás. Kun Béla hazafias versének elszavalása után a Hunyadi Lászlót, Erkel dalművét játszották. A pompásan díszített várost este kivilágították.

A 3 éves katonák elbocsátása.

Budapest, dec. 8. A hadügy-miniszter és a honvédelmi miniszter rendelete szerint a három évet kiszolgált és eddig visszatartott katonákat december 20-án szabadsággal bocsátják.

Herbert Spencer meghalt.

London, dec. 8. Herbert Spencer a világhírű bölcselet ma meghalt. A tudományok ez egyik legnagyobb fejedelme, az emberiség bölcseleti közt a legkiválóbbak egyike Derbyben született 1820. ápr. 27-én. Spencer rendszere a kifejlés és a feloszlás természeti folyamatán alapszik s minthogy a mostani világállapotban az evolúció (kifejlés) uralkodik, Spencer bölcseleti rendszerét evolucionizmusnak nevezte és ezt a gondolatát vezérfonalul használta az összes jelenségek sajátosságainak magyarázatára. Az agg tudós már hosszabb idő óta betegeskedett.

Regénycsarnok.

A tejtösvér.

Negyedik rész.

(Folytatás)

A gonosz nyelvek azt állították, hogy az egy kis törvénytelen Villemier gyerek. En persze nem sokat törődöm vele, mert abban a korban vagyok, a mikor az ember nem bánja, mit mond a világ. — Különben csak büszke lehetnék erre az állítólagos apaságra, mert a gyerekek kedves, szép és egészséges... Vagy tán azt találod — tette hozza ravasz szemhunyorgatással — hogy hasonlít ám a picit?

— Azt épen nem mondhatnám — felelt Savinien erőltetett mosolylyal.

A szeme merőn tapadt a kis fiun minél figyelmesebben vizsgálta annak gyermeteg vonását annál nagyobb meglepetéssel ismert rá benne egy kedves arcnak szakasztott mására, a mely őt a temetőben tett látogatás óta folyton kísérti. Ugyanaz a kristálytisza barna szem, ugyanaz az eperszáj, melynek mosolya két kis gödröcskét varázsol rózsás arcára, ugyanaz a göndör gesztenyebarna haj... És minél jobban vizsgálta a gyermek vonásait, annál ellenállhatatlanabb vonzalmat keltett benne ez a rejtélyes gyermek.

— Hány éves? — kérdé végre.

— Most februárban múlt három éves és Néclának hívják... Most már ugyanannyit tudsz róla, a mennyit én.

Savinien nem vette észre a doktor szavainak gunyos élet, csak egyre bámult a kis fiura, a kit ez a kitartó kíváncsiság már meg is félemlített.

— Tudja, kihez hasonlít ez a gyerek? — szólalt meg Savinien hirtelen. — Noirtin Vitalinera.

— Ugyan! ebben a korban a vonások még határozatlanok. Mindenki azt a hasonlatosságot találja benne, a melyet bele képzel.

— Nem képzelődés ez, — makacskodott Savinien növekvő idegességgel. — A gyermek szakasztott képmása annak, a milyen Vitaline volt hároméves korában, ugyanaz a szeme, ugyanaz az ajka, ugyanaz az arckifejezése.

— Hallod, neked pompás emlékező tehetséged van. Gazember a nevem, ha vissza tudok emlékezni azoknak a leányoknak az arcára, a kikkel három éves koromban játszottam...

No, de tegyük fel, hogy a gyerek csakugyan hasonlít Noirtin kisasszonyra mit akarsz abból következtetni?

Remélem, nem fogsz ebből a problematikusságon kiindulva valami ostoba és rosszakaratu következtetést levonni.

A pap huzá példás magaviseletű leány és a gyönyörű árnya se férhet hozzá. Ő csak Istennek szentelti az életét és apácanak akkor menni.

De Savinien rá sehallgatott, hanem mind tovább szötte gondolatainak fonalát mint a hogy az ember tapogatózva halad egy sötét folyosóban, melynek végén halvány fényugár dereng előtte.

(Folyt. köv.)

VAROSI SZÍNHÁZ

Dec. 9.

bérlet B,

A szökött katoná.

Eredeti népszínmű 3 szakaszban.

Telefon szám 335.

Nagy Lajos

Magánkutató, (privát detektiv) okmányszerző és házasságközvetítő irodája

Debrecenben, Mester-u. 12.

Elfogad mindennemű megbízásokat, magánnyomozásokat és megfigyeléseket kétegyesébb természetű családi ügyekben is. Megszerez nagykorúsítási, örökbefogadási, névmagyarosítási, nőülési stb. engedélyeket s házasságközvetítéseket a legnagyobb titoktartás mellett eszközöl.

Elvállalja továbbá kereskedők és magánosoknak hitelezőkkel való kiegyeztetését, fizetési halasztások (Moratorium) kieszközölését körlevelek és mindennemű üzleti reklam nyomatványok megcímzését és postai expedícióját.

HIVATALOS ORAK:

Begyel órától 8 — 12 óráig,
Délután 2 órától — este 8 óráig.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai

Debrecen, kistemplombazár.

Ujonnán atalakított divataruház.

Nagy Karácsonyi

vásár.

Leszállított áruk.

Szövetek, o o o barkendek,
fi anelek, o Mosó bársonyok.

Fényképek Karácsonyra!

Elsőrangú fényirdában az eddigi tökéletes, elegáns kivitelben, elismert gyönyörű gyermekképek és arcképek

Hallatlan olcsó leszállított árukon

6 drb visit kép	4 korona
6 drb cabinet kép	8 korona
6 drb makart kép	12 korona

Vasárnap egész nap a visit képek feltucatját 3 kor. készítem.

Lovag Chylinski György, fényképműterem tulajdonos: Stegmüller Árpád.

A
Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet Debrecenben.

1904. január hónap 1-én nyitja meg, alapszabályai értelmében és korlátolt felelősség mellett o o

első évtársulatát.

A szövetkezeti eszme fokozatos fejlődése hívta életbe a takarékoság fejlesztésére és tagjainak olosó kölcsönök adására alakult eme szövetkezetet.

Egy-egy évtársulat öt évre alakul. melynek letelével a befizetett összeg, valamint az arra eső haszoneredmény visszafizetetik.

Hetenkénti törzsbetét 50 fill. (25 kr.)

Jegyezhetni bármennyi törzsbetétet, mely hetenként pontosan befizetendő.

Belépéskor minden törzsbetét után 50 fillér (25 krajcár) beiratási díj fizetendő.

Kölcsönök az évtársulatok tartására vagy bekebelezés mellett tíz évi tartamra adhatók.

Kölcsön kamatok a fizetés megkönnyítése céljából hetenként törlesztendők.

Előjegyzések a belépésre már most eszközölhetők Kacz Lajos borkereskedőnél, Fötér a Hungária kávéház mellett és Varga József butorkereskedőnél Fötér, dr. Ujjalussy-házban. A betéti könyvecskék váltása **1. évi december hó 20-tól** eszközölhető a szövetkezet hivatalos helyiségében Fötér, 26. sz. a. a fő-törzsedé épület udvari kereszt-épületében.

Debrecen, 1903. december havában A Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet igazg. nevében:

Dr. Bruckner Ernő, Dr. Révy Nándor.
elnök. jegyző.

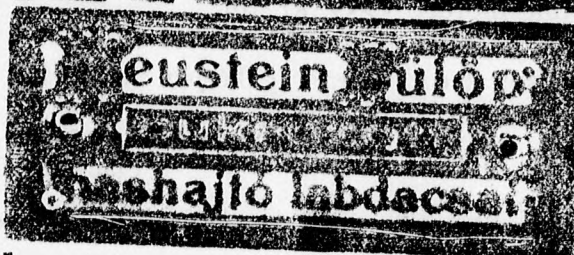
Elődöm Szent-Királyi Tivadar urtól átvett

o o összes gyermek játékokat, babákat o o
minden elfogadható áron elárusítom.

Egyszersmint felhívom a n. é. közönség b. figyelmét
ujjonnan érkezett mü ipar, bőr áru s
férfi divat áru ujdonságokkal
dusan felszerelt nagy raktáramra.

BORSOS KATA

müipar áru kereskedő, Debrecen.

melyek évek óta a legjobb eredménnyel használ-
tatván és a legkiválóbb orvosok által mint
gyengéden hashajtó, feloldó szer
ajánlatnak, az emésztést nem akadályozzák, tel-
jesen ártalmatlanok, Cukrozott alakjuk végett a
gyermek is szívesen veszik.
Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fillér
egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pillulát tar-
talmaz, csak 2 korona e. 2.45 korona összeg elő-
zetes beküldése esetén egy tekercs bérmentesen
küldetik

Kérjük NEUSTEIN FÜLÖP
hashajtó labdacssait.
Valódi csak ha minden doboz hátsó
oldala a törvényileg bejegyzett „Hell
Leopold” védjegyünkkel, vörös fekete
nyomatással van ellátva. Védjegye-
zett dobozaink, utalványaink- és
csomagolásainknak a „Philip Neus-
tejn Apotheke” aláírást kell tar-
talmazniok.

Raktárak Debrecenben: Balázs Ö. Füleky P. Miha-
lovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B.

NEUSTEIN FÜLÖP gyógyszerháza
a „Szt-Lipóthoz” Wien, I. Bez., Plankengasse 6.

Állandó és biztos jövedelem

forrást, vagy szép mellékkeresetet
biztosíthat magának oly uriember,
ki földbirtokosoknál esetleg gyári
vállalatoknál jó összeköttetések felett
rendelkezik. Nevezetesen:

**2 budapesti Gyárivállalat és
egy Nagykereskedő cég keres**

az ottani vidéken ilyen uriembert.
Olyanok, kiknek földbirtokos roko-
nai vannak s remélhetik azok part-
fogását anyagszükségletük fedezésé-
nél, előnybe részesülnek. Ajánlatok:
„U. M. 365.” jellegével Mosse Rudolf.
Budapest, továbbit.

11743—1903. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. tszék, mint tkvi
hatóság közhírré teszi, hogy a debreceni
első takarékpénztár végrehajtatónak Burai
István debreceni lakos ellen folytatott
végrehajtási ügyében a debreceni kir.
törvényszék, — a debreczeni királyi
járásbíróság területén levő a debreceni
1773 sz. tjkönyvben A I. 1876 hrsz. alatt
felvettházastelekre 2778. koronában, továbbá
ugyanazon tjkönyvben A + 10831. hrsz.
alatt felvett ujosztásu szántóföldre 190
koronában megállapított kikiáltási árban
a végrehajtási árverés elrendeltetvén,
annak fogantatására határidőül az 1903
évi december hó 23. napjának d. u. 3
óráját e kir. tszék. árverési termében
kijützte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az
árverésre kitett ingatlanok szükség ese-
tén a kikiáltási áron alól is el fognak
adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak
a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben
vagy óvadékképes értékpapirban letenni.
vagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmé-
ben a bánatpénznek a bíróságnál előle-
ges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos
órák alatt a kir. tszék, mint tkvi ható-
ságnál és Debreczen sz. kir. város rend-
őrségénél tekinthetők meg.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.
Debrecen, 1903. október hó 16-án.

Hegedüs,
kir. tszéki bíró.

Olcsó szabott árak.

Mentze Henrik ujdonságok áruháza
Piac és Szt. Anna-u. sarkán

A legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás

Karácsonyi- és ujévi ajándékok

beszerzésére. Gyermekjátékoknak és a müiparnak legutolsó célszerű
ujdonságai itt vannak felhalmozva, melyek a legolcsóbb szabott árak
mellett állanak a n. é. vevőközönség rendelkezésére.

Játékok : valódi francia babák, babaágyak, szobák, konyhák
konyha felszerelési edények, lovak, puskák, kar-
dok, trombiták, különféle hangszerek és automatikus alakok, katonák,
vasutak, laterna-magikák, mindenféle Fröbel és társasjátékok, Ping-Pang

Háztartási cikkek : amerikai husvágók, reszelők,
kávédarálók, konyhakések, tálcák és aufsatzok, cukortartók, cognac-
készletek, konyhamérlegek, gyors- és teafőzők.

Eredeti orosz- és chinai teák főraktára.

Müiparárak : pénz, szivar és cigarette-tárcák, kézibő-
röndök, dohányzó és írőkészletek, virág-
tartók, falidiszek és etagerek, fénykép keretek, tükrök, fésűk, kefék,
illatszerek és mindenféle toilett cikkek.

Pontos és szolid kiszolgálás

Csillogó és ragyogó karácsonyfa díszek.

Csillogó és ragyogó karácsonyfa díszek.

Nagy arleszállítás a Karácsonyi vásár alkalmával.

Értesítjük a hölgyvilágot, hogy a karácsonyi vásár kezdetét vette nálunk és ez alkalommal a raktáron levő árukat tetemesen leszállítottuk. Felkérjük tehát mélyen t. vevőinket, hogy bevásárlásaikat lehetőleg a délelőtti folyamán kegyeskedjen eszközölni, mivel délután a tömeges vásárlásnál talán nem tudnánk azt a kényelmet biztosítani t. vevőinknek.

Eladásra kerülnek a következő cikkek:

140 cm. bojhos cybelin, métere 68 kr.

S40 cm. angol cybelin, métere 90 kr.-tól 115-ig.

Ielyem luizinsonok métere 90 kr.

Maradék selymek blouzokra, egy bluzra való 120-3 frtig.

Egyes cybeline ruhák (angol) 3 frttól 5 frtig.

Mosó bársonyok, remek színek, métere 65 kr.-tól.

Remek francia flanelok métere 90 kr.-tól.

80 cm. tenisz flanelok és bacheteg 20 kr.-tól feljebb.

Külön felhívjuk figyelmüket (boák) szörme gallórajnokra 1 frttól feljebb. Fűzők és sálak a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.

LOVASS és LADÁNYI,
Piac-utca 7. sz., a Bika mellett.

Felhívás

a Debreceni Kölcsönös-Segélyező-Egylet

mint korlátolt felelősséggel alakult szövetkezet, alapszabályai értelmében

1904. január 1-én nyitja meg a **XXI-ik.** évtársulatot.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak olcsó és heti befizetésekkel könnyen törleszthető kölcsönöket nyújtson, továbbá hogy apró kötelező betétekkel a takarékoságra még a szegényebbnek is alkalmat szolgáltatasson.

Egyletünknek jelenleg 8000 tagja van, akik 12 000 betéti könyvecskével 75,000 törzsbetétet fizetnek **Törzsbetét tőkénk 5 millió koronát tesz, melyet tagjainknál kölcsönökben helyeztünk el.**

Minden belépő aláírásával kötelezi magát, hogy a jegyzett törzsbetéteket hetenként, vagy előre több hétre pontosan befizeti.

== Egy törzsbetét 40 fillér (20 kr.) heti befizetésre kötelez. ==

Egy-egy évtársulat 6 évre alakul, melynek leteltével az évtársulat felszámol és minden tag befizetett összegén kívül a hat évi haszoneredményből törzsbetéteinek arányában reáeső részét megkapja és így az élvezett kölcsön után fizetett kamatainak nagy része is visszatérül. — A felszámolásnál mutatkozott haszoneredmény mindenkor **a befizetett összeg 6% kamatos-kamatjának felel meg.**

A szövetkezet egyenlő jogu tagja az is, a aki egy vagy több üzletrész fizetésre kötelezi magát. **Egy üzletrész értéke 120 korona, mely havonként 5 koronás vagy tetszés szerinti nagyobb részletekben befizethető.**

Üzletrész váltható minden hó 5 ig és minden év december haváig felmondható.

A haszoneredmény az üzletrészek fizetése arányában minden évben a közgyűlés után kifizetik. **Kölcsönök üzletrészek alapján is adtnak.**

Minden tag a belépéskor, minden egyes törzsbetét vagy üzletrész után egyszersmindenkorra 40 fillér (20 kr.) beiratási díjat fizet, mely a tartalékok gyarapítására fordítatik. A veszteségi és segélyalapok összege már 110,000 koronát tesz.

Elsőrendű bekebelezések mellett a kölcsönök 12 évi visszavizetésre is adtnak. — Ily esetekben 2 korona betét után 1400 korona kölcsön adható.

Az első hat év után a törzsbetét elszámoltatik, úgy, hogy a második hat évben csak a fennmaradó összeg után fizetendő a kamat.

Kivánatra a kamatok január hó 1-től heti részletekben is befizethetők. Ily esetekben a kamat és heti részlet együtt fizethető.

Akik ezen kedvezményt igénybe venni óhajtják, kéretnek, hogy ezen kívánságukat szövetkezetünk helyiségében mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

Debrecen, 1903. november hóban.

Fenyéry Zádor Lajos,
elnök.

Dr. Szántó Sámuel,
igazgató.

Uj betét könyvecskéek válthatók az egylet helyiségében,
(Zádor Lajos házában, **Kossuth-utca 11-ik szám** udvari keresztépülete, első emeletén.)

■ Heti befizetések a jövő évre már most elfogadtatnak. ■